

OZDRAVA!!! AVANT20!!!

Obsah

<i>Čínský nový rok: Co nám přinese rok Zajíce?</i>	4
<i>Hudební koncerty jara 2023</i>	5
<i>Karneval v Benátkách 2023</i>	6
<i>Jaro na zahradě</i>	7
<i>Jarní výzdoba interiérů</i>	8
<i>Jarní symbolika</i>	9
<i>Jak se na jaře udržet v kondici</i>	10
<i>Kam vyrazit v jarních měsících?</i>	11
<i>Filmové a seriálové novinky jara 2023</i>	12
<i>Filmové novinky jara 2023</i>	13
<i>Knihy, které zatím vyšly v roce 2023</i>	14
<i>Příchod jara ve zvířecí říši</i>	15
<i>Masopust</i>	16
<i>Historie Velikonoc</i>	17
<i>Vajíčka (symbol plodnosti a pospolitosti)</i>	17
<i>Beránek</i>	17
<i>Pomlázka</i>	17
<i>Pomlázka (historie a význam tradice)</i>	18
<i>Kočky o Velikonocích</i>	19
<i>Velikonoce v kuchyni</i>	20
<i>Velikonoční slavnosti</i>	21
<i>Velikonoce na Ukrajině</i>	22
<i>Krvácející země</i>	23
<i>Letnice</i>	24
<i>Slavíme 90 let!!!</i>	25
<i>Historické okénko</i>	25
<i>Čas letí jako bláznivý, já nechytím ho, ani vy</i>	26
<i>Z temné chodby do moderní školní jídelny</i>	27
<i>Nejen práci živ je člověk</i>	28
<i>Zajímavé snímky z fotosoutěže</i>	29
<i>Trocha poezie nikoho nezabije</i>	33
<i>Jaro u nás</i>	34
<i>První jarní den</i>	35

Milé čtenářky, vážení čtenáři,

dostává se Vám do ruky nové číslo školního časopisu. Je zaměřeno na jarní témata, velikonoční svátky a na oslavy výročí naší školy, která letos slaví 90 let své existence. Při této příležitosti proběhla mezi třídami fotografická soutěž, z níž můžete obdivovat některé snímky na konci tohoto čísla.

Přidali jsme i zajímavé články k výročí, které se nevešly do jubilejního almanachu.

Milovníci poezie si přijdou na své při četbě jarních veršů, obdivovatelé historie se mohou dočíst něco o minulosti naší školy.

Udělejte si tedy pohodlí a vzhůru do čtení!

Vaše redakce

Čínský nový rok: Co nám přinese rok Zajíce?

Příchod nového roku je v každé kultuře velkou událostí. Západní svět má příchod nového roku již za sebou, v Číně ale slavili tuto velkou událost teprve před měsícem. Dle čínského horoskopu totiž začal rok Zajíce. Co to vše znamená, se Vám pokusíme shrnout v tomto článku.

Podle čínského horoskopu 2023 nás po hektickém a energickém roce čeká klidnější čas ke zhodnocení našich životních cílů. Příchod roku vodního Zajíce je předzvěstí jemnosti a vyrovnanosti. Je to střízlivý, ale tak trochu líný rok, kdy si můžeme konečně odpočinout, o všem v klidu přemýšlet a přijímat bez obav výzvy, které život přinese.

Celkově je pak rok Zajíce zaměřen na sebezpozorování, sebezdokonalování a osobní rozvoj. Pokud na sobě budeme více pracovat, objeví se odpovědi na otázky a ukáže se **nejlepší možná cesta, po které bychom mohli jít**. Čínský horoskop na rok 2023 věští každému znamení **příznivý čas na plnění přání a nalezení odpovědí na otázky, které ho trápí**. Vše, co řešíme, bude mít posun k lepšímu a zdárnějšímu konci. Nechte proto věci volně plynout a dopřejte jim volný průběh, jinak se posun zastaví a bude čekat na vaše zklidnění.

Ačkoliv vše vypadá dobře, **nebude to zase tak jednoduché**. Čínský horoskop na tento rok uvádí, že mohou opět vyplavat špatné návyky i potlačené problémy. Také byste neměli být příliš o samotě. Rok vodního Zajíce je rokem společenským, měli byste být mezi přáteli a mezi lidmi, se kterými vám je dobře.

Z čínského zvěrokruhu budou v tomto roce nejspokojenější **Buvoli, Tygři a Hadi**. V závěsu za nimi budou vcelku spokojení i **Koně, Kozy a Vepři**. Nejtěžší to budou mít **Kohouti a Opice**. Jsou totiž k jejich smůle se Zajíci nepřátelé, takže budou muset velmi tvrdě pracovat, aby nějakého pokroku k dosažení štěstí dosáhli. Pozor by si měli dávat i na nehody a nemoci.

Matěj Nemčík, PS3B

Zdroje

<https://www.spektrumzdravi.cz/ezoterika/cinsky-horoskop-na-rok-2023-rok-zajice>

Hudební koncerty jara 2023

Zima končí a přichází jaro. To také znamená teplejší počasí a příležitost konečně vyrazit za kulturou, konkrétně za oblíbenými interprety a klasickou muzikou. Tady je pár tipů.

V Praze můžete například navštívit 78. ročník Pražského jara. Jedná se o festival, který se koná od 12. května do 2. června. Uslyšíte zde převážně klasickou muziku, orchestr a filharmonii.

Pokud v Praze toužíte navštívit něco více „in“, možností, kam zavítat, máte více. V Tipsport aréně v Praze se 26. 4. 2023 odehraje koncert Avril Lavigne. Avril koncert musela odložit, a tak fanouškům zahraje také novinky z alba Love Sux, které za tu dobu stihla nahrát a vydat.

Také máte v Praze možnost vyrazit do O2 arény, kde 13. 5. 2023 vystoupí Kapitán Demo s mnoha hosty, 14. 5. 2023 Måneskin i se svými nejnovějšími singly a 19. 5. 2023 Ozzy Osbourne & Judas Priest. I přes to, že Ozzy Osbourne na tom momentálně není zdravotně nejlépe, pevně věří, že na koncert dorazí v plné síle.

Pokud byste preferovali koncerty v Ostravě, Multifunkční aula Gong je jistě nejlepší volbou.

Můžete zde 16. 3. 2023 spatřit rockovou operu Antigona a den poté rockovou operu Vymítač. Obě představení ztvárňuje pražská RockOpera pod taktovkou Pavly Forest a Milana Steigerwalda. Vymítač je jedním z hudebně nejtvrdějších představení, s jakým RockOpera kdy přišla, ale zároveň i úplně první hororovou operou v její historii.

Věřím ale, že ne všichni ocení rockovou operu, a tak má pro Vás Ostrava přichystaná i jiná představení, která můžete v Gongu vidět. 25. 3. 2023 má v Gongu zastávku PRIME ORCHESTRA, která se svým představením objíždí turné po celém Česku. Uslyšíte zde soundtracky z mnoha filmů, mezi které patří Harry Potter, Star Wars, Matrix, Gladiátor, Interstellar, Inception, Piráti z Karibiku a mnoho dalších.

Posledním tipem je Harry Potter Orchestra Live Tribute, představení se odehraje 28. 4. 2023. Koncert Vás provede kouzelným světem doposud nejznámějšího kouzelníka z pera J. K. Rowling.

Věřím, že Vám moje tipy pomohly a že se rozhodnete nějaký koncert navštívit.

Adéla Urbánková, LA2

Zdroje

<https://www.ticketportal.cz/venue/Multifunkcni-aula-GONG-Ruska-Ostrava-Vitkovice>

<https://www.ireport.cz/clanky/style/prehled-koncerty-na-ktere-se-v-roce-2023-tesit-na-jare-dorazi-ozzy-osbourne-iron-maiden-avril-lavigne-i-mneskin>

<https://www.kudyznudy.cz/akce/prazske-jaro-2011>

https://www.virtual-tickets.cz/vitic_cz_praha-rock-pop-shows.html

Karneval v Benátkách 2023

Letošní karneval v italských Benátkách se odehrával od 4. 2. 2023 do 21. 2. 2023. Potěšil spoustu lidí, kteří vyrazili do Itálie právě kvůli originálním maskám. Ročně navštíví tuto událost přes tři miliony lidí. Tento rok se počítalo s obrovským počtem turistů vzhledem ke dvouleté pauze během pandemie.

Letos se tedy karneval vrátil do ulic Benátek poprvé od dob covidu. Program byl nabitý rozmanitou zábavou a každý si tam našel své. První víkend se konala přehlídka zvaná Let anděla, kde se nad nejnámějším náměstím sv. Marka (Piazza San Marco) spustil na laně obrovský anděl. Lidé si také mohli zabruslit na Campo San Polo.

Hlavní program doprovázely také menší akce, například plesy. 14. února se pořádal svatováclavský ples v paláci z 15. století (Palazzo Flangini), kde si mohly v noci zamilované páry užívat úchvatný výhled na město i lagunu. Největší bomba přišla ale až na závěr.

Na ukončení celého karnevalu se poslední den na plese volila nejkrásnější maska. Lístky na tuto honosnou oslavu se musely kupovat lístky měsíce dopředu (jeden lístek stojí přes 100 euro). Společenské sály byly plné pestrobarevných masek a šatů.

Celkově se celý karneval velmi vydařil, o úspěchu a všeobecné oblibě této akce svědčí i to, že se na oslavy vrací ročně tisíce lidí. Tak snad zase příští rok.

Kateřina Špačková, PS3B

Zdroje

<https://www.radynacestu.cz/magazin/vrocholi-benatsky-karneval/>

<https://www.radynacestu.cz/magazin/benatsky-karneval/>

Jaro na zahradě

Lidová pranostika říká: „Březen – za kamna vlezem.“ Zahrádkáři se však přece jen musí pomalu připravovat na příchod jara. Je potřeba věnovat pečlivou pozornost tomu, co se sadí, v jakém období, aby byla úroda co možná nejbohatší.

Nejdříve, a to již v podzimních měsících, se sadí česnek. Jarní přípravy proto pro většinu zahradníků začínají v únoru výsevem paprik a jarního salátu pro předpěstování. Ty začnou velmi brzy vykukovat z kelímků. Poté je čas zasadit rajčata a další zeleninu tak, aby ji v květnu „po zmrzlých“ bylo možné vysadit ven.

Ti, kteří mají skleníky, mají již nyní vysazeny ředkvičky, které budou v květnu sklízet.

Do záhonů můžou zahradníci během března a dubna vysadit kořenovou zeleninu – mrkev, červenou řepu, cibuli, petržel. Již během Velikonoc lze sklízet třeba pažitku, která byla a je velkým zdrojem vitamínů.

Další zahradnickou činností, kterou lze udělat ještě teď v zimě, je ořez ovocných stromků, dříve, než se probudí po zimním odpočinku. Pro stromky je důležité, aby se „probudily“ a vykvetly v pravý čas. Pokud k tomu nedojde, květy a nasazené plody mohou zmrznout. Tato hrozba se v průběhu měsíce května týká třeba meruněk, broskví, ale také jablek nebo hrušek.

Nemělo by se zapomenout ani na provzdušňování trávníku, jeho hnojení a hrabání, popřípadě také rytí a hnojení záhonu. Tyto přípravné práce se nám zúročí během vegetačního období rostlin.

Jaro přichází velmi rychle, o čemž svědčí první poslové jara, sněženky, petrklíče, kočičky a další jarní květy. Proto se nezapomeňte na přípravné zahradní práce vrhnout včas. Odměnou vám ostatně bude bohatá úroda v průběhu roku.

Klára Tichá, PS2B

Jarní výzdoba interiérů

Jaro je jedno z nejkrásnějších ročních období. Nastává 21. března, kdy rostliny začínají klíčit a zvířata vylézají ze svých skrýší. Dochází také k oteplování a dny se prodlužují.

Jarní období můžeme přivítat různými způsoby. Kupříkladu máme vždy možnost donést si kousek přírody do našich domovů. Stačí umístit ozdobné konvičky nebo vázy s natrhanými květinami do prostředí, kde trávíme nejvíce času. Pěkně nám ozdobí kupříkladu obývací pokoj nebo kuchyň.

Žádná místnost se neobejde bez květin. První rostliny, které přicházejí hned po odchodu zimy, jsou sněženky. Jejich historie se údajně váže k bájně bylině, která ochránila Odyssea před jedy čarodějnice Kirké. Mezi další typické kvítí jara řadíme narcisy, symboly krásy, jejichž minulost se podle Ovidiových Proměn pojí s mladým mužem Narcissem. Jeho láska ke svému obrazu na hladině ho připravila o život. Nesmí chybět ani tulipány natrhané ve váze. Jestli však trpíte alergií, nemusíte mít obavy. Lze použít i umělé květiny. Vypadají skvěle a nikdy Vám nezvadnou.

Veselou náladu podpoří správný výběr barev. Smutné odstíny tapet, povlečení, dek a polštářů nahradíme světlejšími odstíny. Vybíráme jednu dominantní barvu, maximálně dvě doplňkové a zbytek ladíme do neutrálních tónů bílé či krémové. Nezapomínejme na ubrus s přírodními motivy a na vkusné prostření stolu.

Nedostatek světla a čerstvého vzduchu domácnosti jen uškodí. Proto roztáhneme žaluzie a husté záclony vyměníme za lehčí. Ve dne propustí dostatek světla a nemusí se používat umělé zářivky. Dbáme na pravidelné otevírání oken kvůli přísunu kyslíku.

Důležité je množství dekorací. Dokážou místnosti příjemnit, ale pokud výzdobu přeženeme, z útulného, příjemného a harmonického interiéru se stanou pokoje, v nichž se můžeme cítit stísněně a nepříjemně. Zapomeňte také na nevhodné kombinace různých vzorů.

Jana Cvíčková, PS2A

Zdroje

<https://i.pinimg.com/564x/2d/e5/1d/2de51db4ebbcdb6a296a1bf57c2117d2.jpg>

Jarní symbolika

Jaro začíná – prodlužují se dny, otepluje se. I když podle kalendáře začíná až 21. března, jeho projevy můžeme pozorovat už od začátku měsíce.

Vyznačuje se začátkem vegetativní aktivity rostlin a zvýšením aktivity živočichů. S tím souvisí také jarní symbolika. Symboly jara jsou totiž často právě rostliny a zvířata.

Typickým symbolem jara jsou kočky neboli kvetoucí větvičky vrby. Mezi květiny symbolizující jaro však řadíme také první rostliny, které na jaře vůbec vykvetou, a sice sněženky. Postupně se k nim přidávají petrkliče, krokusy, narcisky nebo třeba sasanky.

K jaru patří i všeobecně známá poslové jara z ptačí říše, mezi ně řadíme čápy, vlaštovky, kukačky nebo skřivany. Ptáčci nás v prvních jarních dnech začínají brzy ráno probouzet svým zpěvem. Velmi důležitým symbolem je také beránek, který v křesťanské symbolice představuje Ježíše Krista. S křesťanskou tradicí pak souvisí i celá řada dalších velikonočních symbolů.

Než se necháme unést jarní atmosférou, pojďme se společně podívat, jaké pranostiky jsou pro toto roční období typické. Pranostiky se totiž silně pojí s lidovou tradicí a symbolikou jara.

Březen – za kamna vlezem, duben – ještě tam budem.

Máj – poženeme kozy v háj.

Na svatého Řehoře čáp letí od moře, žába hubu otevře, líný sedlák, který neoře.

Jiří – vylézají hadi a štíři.

Barbora Brodová, PS3B

Zdroje

<https://www.novinky.cz/clanek/zena-velikonoce-co-nam-napovidaji-symboly-velikonoc-290969>

https://www.denik.cz/klasa/klasa_velikonoce_svatky_jara_a_symboly20090401.html

<http://kalendar.najdise.cz/pranostika-794/na-svateho-rehore-cap-leti-pres-more-zaba-hubu-otevre-ledy-pluji-do-more-liny-sedlak-ktery-neore>

<https://www.pranostik.cz/jarni-pranostiky-2/>

Jak se na jaře udržet v kondici

Konec zimy se blíží a skoro všichni vyhlížíme jaro a sluníčko. Tím, jak se prodlužují dny, jsme více a více venku, což by mohl být dobrý impuls k tomu dostat své tělo do kondice.

Navíc tak máme dostatek času na shození pár kil do doby, než se nadobro sundají kabáty a odhalíme své tělo v krátkém letním oblečení.

A jak začít? Nejlépe tak, že nebudeme nic odkládat a začneme ideálně hned. Určitě ale není dobré si stanovit nereálné cíle. Lepší je začít pomalu, ale pravidelně. Pokud nejsme zrovna sportovci, jako dobrý začátek je rychlá chůze. Naše tělo si tak zvykne na pravidelnost a brzy uvidíme první výsledky.

Vhodnými sporty jsou také běh a cyklistika. Nejenže děláme něco pro své tělo, ale krásně si u toho vyčistíme hlavu.

Poslední dobou se do stále větší oblíbenosti dostává všem známé švihadlo. Skákáním přes švihadlo se zapojují svaly celého těla a je to jedno z nejefektivnějších cvičení. Navíc si můžeme zvolit, zda skákat krátké intenzivní tréninky, nebo se spíše zaměřit na vytrvalostní trénink.

A proč cvičit? Sport má pozitivní vliv na kardiovaskulární systém. Snižuje riziko osteoporózy a zlepšuje funkci mozku. A jako bonus se nám při sportu do krve vyplavují endorfiny. Takže se v ideálním případě domů vrátíme s lepší náladou a pocitem štěstí.

Aby naše tělo bylo v kondici, nesmíme (nejen na jaře) opomíjet pitný režim. Nedostatečný příjem tekutin může mít za následek bolesti hlavy, poruchy funkce ledvin a vznik ledvinových kamenů. Pro určení, zda pijeme dostatečně, je možno využít následující vzorec: váha (v kg) x 0,03 = množství vody (v litrech), v létě násobíme konstantou 0,04 (viz *brožura Pitný režim Fakultní nemocnice Olomouc*).

Na závěr nesmíme opomenout ani stravu. Základem je pravidelná, vyvážená strava bez přemíry sladkostí. A hlavně nezapomínejme, že pravidelný sport, vyvážená strava a pitný režim by neměly být chvilkovou záležitostí, ale životním stylem, abychom si uchovali své zdraví.

Adéla Karásková, LY1

Zdroje

<https://www.cpzp.cz/clanek/2478-0-Sportem-ke-zdravi.html>

https://www.fnol.cz/pdf/pacientske_brozurky/FNOL_letak_Pitny_rezim.pdf

<https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/chcete-zdrave-kosti-musite-se-hybat/1014467>

Kam vyrazit v jarních měsících?

Možností, kam na jaře vyrazit, je spousta. Od výletů po okolí, přes lyžování v horách až po pobyty u moře. Už víte, kam se vydáte? Pokud ne, nechte se inspirovat našimi tipy.

Egypt

K nejpoblárnějším cílům českých turistů, kteří v zimě vyrážejí za teplem, patří Egypt, který je díky příjemným teplotám pohybujících se mezi 22 až 29 stupni Celsia ideálním místem na strávení jarní dovolené. Ať už míříte na egyptské pobřeží, nebo za místními památkami, jarní měsíce jsou k cestování do Egypta ideální.

Kapverdy

Kapverdy jsou skvělá exotická destinace s širokými písčitymi plážemi a nádherným oceánem. Je zde slunečno a teplo po celý rok. Navíc vás čeká let bez přestupů. Pokud toužíte po jarní exotice, zkuste Kapverdy.

Rakousko

Rakouské Alpy jsou ideální pro prodloužené víkendy na horách. Sjezdovky jsou zde široké a upravené, ubytování je zde spousta, ať už toužíte po útulné chatičce, či luxusním hotelu.

Slovensko

Slovensko je ideální, pokud toužíte zkombinovat lyžování s návštěvami termálních parků, kterých se zde nachází velké množství. Nechybí zde ale ani akvaparky. Po celé jarní období si tudíž můžete užívat nejen kopce, nýbrž i koupání a wellness.

Maďarsko

Pokud milujete termální parky, výlety a maďarskou kuchyni, vyrazte do Maďarska. Pokud chcete spojit volno s poznáváním, určitě zajedte do Budapešti. Pokud si chcete spíš užívat odpočinku, saun a wellness hotelů s termálními prameny, vyberte menší maďarská lázeňská městečka.

Česko

Nechce se vám sedět doma, ale na dovolenou v zahraničí to nevidíte? I u nás naleznete místa, kam stojí za to se v jarních dnech vypravit. Návštěvám v období jarních prázdnin dominují české hory, nejčastěji Krkonoše. Velmi oblíbená je také obec Dolní Morava, kde kromě sjezdovky stojí za to navštívit i stezku v oblacích. Podívat se můžete i do jedné z okolních zoologických zahrad. Pokud dáváte přednost dovádění v akvaparku, můžete vyrazit do Aqualandu Moravia či do Aquapalace Praha.

Zdroje

Markéta Mikesková, PS3B

<https://www.invia.cz/svatky/jarni-prazdniny>

<https://www.kudyznudy.cz/aktuality/10-tipu-kam-s-detmi-o-jarnich-prazdninach>

<https://dovolenasnejmensimi.cz/bonusy/15-kam-na-jarni-prazdniny-s-detmi>

<https://dovolena.cz/tipy-na-jarni-prazdniny>

Filmové a seriálové novinky jara 2023

Nový rok přinesl celou řadu nových filmů a seriálů, které jsou k dispozici na stránkách různých streamovacích služeb. Je tedy načase využít jeden z chladných volných dnů, připravit si chutné občerstvení a pustit si je.

Náš článek se bude věnovat jen některým filmovým a seriálovým novinkám. Nemusíte se bát, že bychom Vám vyzradili zápletku, pokusíme se Vás pouze nalákat k tomu, abyste si daný pořad pustili sami.

3. řada OUTER BANKS

- Jedná se o romantický seriál, kde se odehrávají příběhy čtyř kamarádů dospívajícího věku, nechybí zde však ani napětí či dobrodružství.
- Všichni hrdinové vedou vlastní život, dobrodružství je ale svede dohromady.
- Doporučujeme a hodnotíme 8/10.

DOG GONE

- Americké drama, ve kterém se rodině zatoulá pes, který ale bez léků nemá šanci přežít.
- Velmi dojemný příběh.
- Doporučujeme a hodnotíme 10/10. (Připravte si ale krabičku kapesníků).

ANT-MAN A WASP: QUANTUMANIA

- Americký akční film studia Marvel.
- Sledujeme další osudy Scotta Langa, jenž žije poklidným životem se svou dcerou.
- Když se ale Scottova dcera dostává do záhadné Quantum Realm, musí se jí vydat na pomoc.
- Pokud vás filmový vesmír „marvelovek“ baví, rozhodně film doporučujeme a hodnotíme 9/10.

Gita Závodná, LY1

Zdroje

<https://www.csfd.cz/film/1282361-ztratil-se-pes/prehled/>

<https://www.netflix.com/watch/80236528?trackId=255824129>

<https://www.csfd.cz/film/792853-ant-man-a-wasp-quantumania/prehled/>

Filmové novinky jara 2023

Streamovací služba Netflix si pro nás v roce 2023 připravila spoustu novinek. A to nejen nové řady stávajících seriálů, ale také úplně nové seriály a filmy. Pokusíme se Vám doporučit alespoň některé, které by Vás mohly zaujmout.

Wonka

Kdo by neznal Willyho Wonku, jeho továrnu na čokoládu a malé lidičky umpa-lumpy? Chystaný film Wonka se tentokrát zaměří na Willyho mládí a diváky zavede do dob jeho prvních dobrodružství. V hlavní roli vystřídá předchozí představitele Wonky Gena Wilderova (1971) a Johnnyho Deppa (2005) Timothée Chalamet.

Killers of the Flower moon

Mezi neočekávanější filmy se řadí také tento s Leonardem DiCapriem a Robertem de Nirem v hlavních rolích. Vypráví příběh členů amerického indiánského kmene Osage, kteří ve 20. letech minulého století zbohatli díky ropě vytěžené na jejich území. S velkými penězi ale přišla i série záhadných vražd, které chce vyřešit (v té době nedávno vzniklá) FBI. Film byl natočen podle stejnojmenné knižní předlohy Davida Granna (do českého jazyka přeloženo jako Krvavé prachy).

Nina Comorková a Sabina Svobodová, LY1

Zdroje

<https://www.novinky.cz/clanek/kultura-nejlepsi-filmy-2023-40421817>

Knihy, které zatím vyšly v roce 2023

Ready Player Two: Nová hra začíná (Ernest Cline)

Nová fantastická honba za pokladem. V sázce jsou tentokrát dva světy. Ve hře se objeví nové a poslední velikonoční vejce s tajemným obsahem, které může Oasis povýšit na zcela novou úroveň a učinit tuto virtuální realitu ještě podivuhodnější – a mnohem návykovější. Wadeovi přibude další soupeř, neskutečně silný a nebezpečný, který neváhá obětovat miliony životů, aby dostal, co chce.

Polib mě znovu (Stella Tack)

Její úkol – chránit prince. Největší nebezpečí – jeho přitažlivost. Je houževnatá, nezdolná a jedna z nejlepších ve svém oboru, ale přesto má práce málo. Dokud nedostane nabídku pracovat v utajení jako eskorta prince Prescotta – nikoho jiného než následníka trůnu Nového Skotska. A ona si brzy uvědomí, že ho musí chránit nejen před politickými nepřáteli a paparazzi, ale také před vším, co se jí v přítomnosti neodolatelného prince honí hlavou.

Ticho ve tmě (Darcy Coates)

Čtvrtý, závěrečný díl napínavé bestsellerové série Černá zima. Bývalý domov už ale není oním útočištěm, k němuž se upínali. Stala se z něj nebezpečná past, kterou někdo pečlivě nachystal právě jim, a nyní už jen číhá, až se do ní chytanou. Až si Clare a Dorran uvědomí, jak nebezpečným se Winterbourne stal, dávno už může být pozdě.

Vodní hrob (Martin Goffa)

Novinář Marek "Terence" Vráz se setkává s umírající ženou, která chce na poslední chvíli ulevit svému svědomí. Svěří se mu, že před lety tajně porodila a pak zabila své dítě. Terence se snaží ověřit pravdivost jejího příběhu, naráží však na nesrovnalosti a v ženě vyprávění objevuje větší a větší trhliny. Nakonec však zjistí, že věci, které si žena pamatuje, nejsou zdaleka tak hrozné jako skutečnost.

Chloe Pešlová, AZ1

Zdroje

<https://www.databazeknih.cz/knihy/ready-player-ready-player-two-nova-hra-zacina-494566>

<https://www.databazeknih.cz/autori/stella-tack-147257>

<https://www.databazeknih.cz/autori/darcy-coates-121718>

<https://www.databazeknih.cz/autori/martin-goffa-47793>

Příchod jara ve zvířecí říši

Přichází jaro a to znamená, že se do České republiky vrací stěhovaví ptáci, kteří na zimu odlétají. Zvířatům žijícím v lesích, na loukách i polích se rodí mláďata.

První přilétají husy velké, které můžeme potkat už koncem února, dále také špačci obecní, skřivani polní, čejky chocholaté, konipasi bílí.

V březnu se objevují drozdi zpěvní, budníčci menší a čápi – nejprve černí a poté čápi bílí. Na konci března a během dubna přilétají např. vlaštovky obecné, jiříčky obecné, pěnice černohlavé, slavíci obecní a rákosníci. Objevují se i naši stěhovaví dravci – např. moták pochop a v dubnu včelojed lesní. Mezi nejpozdější navrátilce patří sedmihlášek zpěvný, rorýs obecný, tůhýk obecný, lelek lesní a žluva hajní – ti se většinou vrací až v květnu.

Stěhovavé druhy se většinou vrací na stejná místa, popřípadě alespoň do stejných oblastí, a to jak v letních, tak v zimních obdobích. Za „domovské“ území se ale počítá to, kde přivádějí na svět mláďata, tedy letní hnízdiště. Druhy, které Českou republiku považují za příliš teplou krajinu a tráví zde pouze zimu před odletem do jejich domoviny, jsou například čížek lesní, hýl obecný, brkoslav severní nebo havran polní. Labuť v České republice tráví jak zimu, tak léto.

V českých lesích můžeme na jaře narazit zejména na mláďata vysoké zvěře, především roztomilé koloušky. Můžeme zde vidět ale také okouzující divoká selátka, vlčata, mladé rysy, liščata a také medvíd'ata. Mláďata většinou doprovází jejich hrdá matka, pokud byste na samici s mladými narazili v přírodě, pozorujte je jen z bezpečné vzdálenosti.

I mláďata obojživelníků a plazů se líhnou na jaře. Místa se stojatou vodou, jako jsou rybníky či tůňky, se hemží nejen pulci, ale i larvami komárů a jiných méně oblíbených zástupců hmyzu.

Zuzana Stuchlíková, LA2

Zdroje

<https://www.ehotel.cz/blog/260/kteri-ptaci-priletaji-na-jare-nejdriv>

<https://www.chytrazena.cz/jarni-mladata-14343.html>

Masopust

Masopustu se všude říká jinak. Mezi známá označení této tradice patří ostatky, fašank, moravské voračky, voráčí, končiny či obecně karneval. Jedná se o třídní svátek a slavnostní období mezi Vánoce a postní dobou. Počátek masopustu, který nastává po svátku Tří králů (6. ledna), má pevné datum. Jeho konec je závislý na datu Velikonoc a končí tak v rozmezí od poloviny února do počátku března.

V původním smyslu jde o „opuštění masa“. Masopust pak představoval období hodování a veselí mezi dvěma postními dobami. Během něj probíhaly taneční zábavy, zabijačky a také svatby. Vrcholí posledním čtvrtkem tohoto období, kterému se říká také Tučný čtvrtek, protože je spojován se zabijačkou a hostinou. Poslední tři dny, tedy o masopustní neděli, v pondělí a úterý, které jsou zvané ostatky, končiny, fašank či přímo masopust, se konají různé rituální úkony, průvody masek, scénické výstupy. Vše končí taneční zábavou.

Masopust, a zvláště pak několik posledních dní tohoto období, byl pro lidi v minulosti oficiálním svátkem hodování, během kterého bylo třeba se dosyta najíst. Pak následoval dlouhý čtyřicetidenní půst. V době masopustu se na královském dvoře konaly hostiny, ve městech tancovačky, na vesnici vepřové hody. Těm, kdo se slávy nezúčastnil, se posílala bohatá výslužka, kdysi na Moravě zvaná „šperky“ a v Čechách „zabijačka“. Výslužka většinou obsahovala ostatky, huspeninu, klobásy, jelítka, jitrnice, ovar, škvarky.

Šimon Šolc, PS3B

Zdroje

<https://medela-ops.cz/fotogalerie/rok-2022/masopust/>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Masopust>

<https://zenysro.cz/blogy/osobni-rozvoj/v-puvodnim-smyslu-jde-o-opusteni-masa-masopust-pak-predstavoval-obdobi-hodovani-a-veseli-mezi-dvema-postnimi-dobami-behem-nej-probihaly-tanecni-zabavy-zabijacky-take-svatby-vrcholi-poslednim-ctvrtkem/>

Historie Velikonoc

Velikonoce jsou významný svátek, který vítá jaro. Ale víte, jak vlastně vznikly? A jak se vyvíjely velikonoční tradice?

Velikonoce byly kdysi vítáním jarního slunovratu. Postupem času se především díky úsilí křesťanské církve přeměnily na oslavy znovuzrození (zmrtvýchvstání) Ježíše Krista. Byla by ale chyba domnívat se, že se jedná pouze o náboženské oslavy. Oslavy počátku jara jsou totiž mnohem starší než náboženství. Je pravděpodobné, že i sám Ježíš slavil svátek, jenž je předchůdcem Velikonoc samotných. Křesťanské Velikonoce se totiž časově překrývají s židovským svátkem pesach, který připomíná odchod Izraelců z Egypta. Dokonce i řada pohanských kmenů z různých oblastí světa oslavovala v tomto období příchod jara, včetně našich slovanských předků.

Velikonoce jsou pohyblivým svátkem, jelikož připadají na první neděli po jarním úplňku, tedy na období mezi 22. březnem a 25. dubnem.

Nyní si pojďme vysvětlit historický význam zachovalých velikonočních tradic.

Vajíčka (symbol plodnosti a pospolitosti)

Vejsce na svátečním stole představovala pro Izraelity život a naději. Uvařená natvrdo měla symbolizovat sílu člověka odolávat ranám osudu a příkořím. Podobný význam mají i velikonoční vajíčka. Každá rodina by měla sníst alespoň jedno vejce společně, aby po celý další rok držela při sobě.

Beránek

Beránek má původ v židovské velikonoční tradici a je biblickým symbolem Božího stáda, o které se stará sám Bůh jako pastýř. V dobách starověku a středověku se připravoval beran na ohni. Ale protože jeho maso bylo drahé, chudší vrstvy si jako náhradu masa pekly beránka ze sladkého těsta a tento zvyk se dochoval až do dnešních dob.

Pomlázka

Pomlázku si každý muž pletl sám z vrbového proutí. Podle tradic mají mladé vrbové proutky dívky a ženy „omladit“, tedy zajistit jim mládí a zdraví. Počet stuh na pomlázce symbolizuje počet žen a dívek, které pomlázkou dostaly vyšleháno.

Ondřej Brož, LY2

Zdroje

<http://www.milujivelikonoce.cz/cs/clanky/vznik-historie-vyznam/>

<https://www.knihcentrum.cz/jak-vznikly-velikonoce-a-jake-jsou-dochovane-tradice>

<https://www.stoplusjednicka.cz/zname-nezname-velikonoce-jaka-je-historie-tradic-svatku-jara>

Pomlázka (historie a význam tradice)

Pomlázka je český lidový zvyk z období Velikonoc. Muži a chlapci si z vrbových proutků upletou pomlázku, kterou následně na Velikonoční pondělí šlehají ženy a dívky.

Slovo pomlázka mohlo být odvozeno od slova pomladit, popřípadě od slova mlází – houštin čerstvých, mladých výhonků rostlin.

Pomlázce se v různých oblastech říká jinak. Pro zajímavost pár názvů uvedeme: hodovačka, mrskačka, tatar, dynovačka, sekačka, šlehačka, žíla, pamihod, kyčka, metla, čugár, šibák, šmerkust nebo karabáč.

Kazatel Konrád Waldhauser zapsal první zmínku týkající se pomlázky roku 1369. V té uvádí, že se na Velikonoční pondělí (a též následující úterý) manželé a milenci vzájemně mrskají, plácají metlami, rukou, ale také se házejí do vody či se polévají. Hus a Waldhauser uvádějí, že ženy bily své muže, aby po nich nevyžadovali v pondělí pohlavní styk.

Zvyk zmínil v 15. století i kazatel Jan Rokycana, podle kterého pacholci švihali dívky (a obráceně).

V roce 1610 lékař Guarinoni píše, že se v Praze prodávaly barevné pentle a muži všech vrstev šlehali dívky po ramenu a požadovali za to vejce, či dokonce pohlavní styk. V úterý měly ženy mužům šlehání vracet.

K rozvinutí došlo především v 19. a 20. století, v daném období se zvyk rozšířil i do oblastí obývaných Němci. V některých částech jižních a jihozápadních Čech, včetně Českokrumlovska, držen nebyl.

A proč vlastně děvčata šleháme? Švihání symbolizuje předání svěžesti, mládí, ohebnosti a zdraví mladého proutku. Dívky tak mají nabýt krásy, vitality a zdraví až do dalších Velikonoc.

Ondřej Barč, LY2

Zdroje

<http://www.milujivelikonoce.cz/cs/temata/show/pomlazka/132-pomlazka-a-jeji-historie/>

<https://www.culinabotanica.cz/tradice/ve-dleit-co-potebujete-vdt-o-tradici-pomlzkzy>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Poml%C3%A1zka>

Kočičky o Velikonocích

Kočičky jsou jedním ze symbolů jara a Velikonoc. Zpravidla jde o větvičky vrby jívy s částečně rozkvetlými pupeny.

Tradice přitom sahá do daleké minulosti. V evropské kultuře totiž právě kočičky nahradily palmové ratolesti, kterými byl Ježíš vítán při příjezdu do Jeruzaléma. Prostí lidé také od pradávna věřili, že kočičky posvěcené na Květnou neděli mají magickou moc.

Hospodáři kočičky přidávali kravám do krmení, aby dobře dojily, také zapíchnávali proutky na kraj polí, aby byla úroda chráněna před nepříznivým počasím. Rovněž se traduje, že na Velký pátek otevíral vrbový proutek skálu i zem, aby odkryl své skryté poklady. Tradice kočiček zasáhla i do léčení. Kdo dle pověry na Květnou neděli spolkl nalačno tři kočičky, ten měl být uchráněn od nemocí krku a horečnatých onemocnění.

Jana Giercová, LY2

Zdroje

<https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Kočičky>

Velikonoce v kuchyni

RECEPT NA VELIKONOČNÍ JIDÁŠE

Suroviny (50ks):

1 kg polohrubé mouky
 30 g čerstvého droždí
 350 ml vlažného mléka
 120 g másla
 100 g cukru krupice
 2 žloutky
 sůl
 1 vejce na potřeni
 máslo na vymazání plechu
 tekutý med

Postup přípravy:

Z malého množství mléka, mouky, lžičky cukru a droždí připravíme kvásek, který po vzejití přidáme do prosáté mouky s cukrem a špetkou soli.

Přidáme máslo a žloutky utřené do pěny, podle potřeby doplníme vlažným mlékem a vypracujeme hladké nelepivé těsto, které necháme kynout na teplém místě.

Z těsta nakrájíme kousky, zakulatíme, uděláme tenké válečky (asi jako ukazováček, přibližně 20 cm dlouhé) a stáčíme do spirálek, což je typický tvar jídášů, nebo do esíček, uzlů, kuřátek apod.

Klademe je na pomastěný plech nebo na pečicí papír, necháme ještě mírně vykynout, potřeme rozšlehaným vejcem a upečeme ve vyhřáté troubě při 190 °C dozlatova.

Po upečení, ještě horké, je potřeme mašlovačkou rozehřátým horkým medem. Kdo ho nerad, posype jídáše moučkovým cukrem.

Aneta Berousková, PS2B

Zdroje

<https://www.toprecepty.cz/recept/4531-velikonocni-jidase/>

Velikonoční slavnosti

K Velikonocům patří také velikonoční slavnosti, které se pořádají nejen ve velkoměstech, nýbrž i na vesnicích. Pokusili jsme se vybrat ty, které by Vás mohly zaujmout. Pohodlně se tedy usadte a plánujte, kam se letos zajedete podívat.

Velikonoční trh na Masarykově náměstí v Ostravě

Termín: 6. dubna 2022 až 10. dubna 2023

Můžete se těšit na:

- stánky s velikonočním sortimentem;
- folklorní soubory a různá vystoupení;
- tradiční řemesla, malování kraslic, pletení pomlázek;
- živá zvířata.

Velikonoční jarmark v Hradci nad Moravicí

Termín: 8. dubna 2023

Program:

- žongléři;
- hudba k poslechu i tanci;
- malování obřích kraslic;
- ražba mincí, výroba svíček a ručního papíru;
- historické atrakce a občerstvení.

Velikonoční trh na zámku ve Frýdku – Místku

Termín: 2. dubna 2023

Můžete se těšit na:

- jarmareční prodej tradičních výrobků kraje;
- malování kraslic či pletení pomlázek;
- ukázky tradičních řemesel;
- folklorní soubory.

Další slavnosti a akce: Velikonoce v ZOO Ostrava, Velikonoce na Valašsku, Velikonoční trhy v Havířově atd.

Marek Popelka, LY2

Zdroje

<https://www.ceskevelikonoce.cz/velikonocni-jarmark-ostrava/>

<http://www.webtrziste.cz/trhy/akce/program.php?id=8547>

<https://www.ceskevelikonoce.cz/velikonocni-trhy-frydek-mistek/>

Velikonoce na Ukrajině

Od pradávna byly Velikonoce pro Ukrajince hlavním náboženským svátkem roku. V průběhu několika tisíciletí jsme si vytvořili řadu tradic, rituálů a přesvědčení, které se předávaly z generace na generaci.

Přípravy na Velikonoce začínají již týden předem. Na Zelený čtvrtek bylo zvykem uklízet dům, zdobit ikony svátečními ručníky. Ve čtvrtek začaly hospodyně připravovat hlavní jídla a ozdoby velikonočního stolu: rituální chléb, malovaná vejce, velikonoční košík na posvícení v kostele. Následoval Velký pátek – to je nejpřísnější postní den v ročním cyklu bohoslužeb. V tento den se také musíte zúčastnit bohoslužby. Sobota je považována za den odpočinku, přechod od Kristova umučení k jasnému vzkříšení Krista. Právě v sobotu večer začíná noční bohoslužba, při které se berou velikonoční košíky k posvěcení.

Paska

Tradičně se paska peče ve čtvrtek, protože dělat to v pátek je považováno za velký hřích. Říká se, že když pasku upečete v pátek, nevykyne a to bude mít negativní dopad na budoucnost celé rodiny. Paska se vyrábí z nejlepší mouky, přidají se k ní rozinky, vanilka a skořice, zatlačí se dvě desítky vajec, aby těsto zežloutlo. Je považováno za velmi dobré znamení, pokud je koláč vysoký a dobře se peče. Symbolizuje totiž štěstí a pohodu celé rodiny. Když je paska hotová, je čas ji ozdobit. Shora je velikonoční koláč zdoben květinami z těsta, figurkami ptáků a spirálami – symbolem slunce. Je obvyklé vyrobit pět až deset těchto koláčů, aby se dostalo na všechny příbuzné a přátele a bylo jim tím poblahopřáno k Velikonocím.

Malovaná vajíčka

Další zvláštní tradicí je barvení vajíček. Od pradávna byla malovaná vajíčka považována za symbol znovuzrození života, přírody a slunce. Na Ukrajině se vyrábí drapanki – vejce malovaná jehlou – a kraslice – vajíčka zdobená starodávnými znaky pomocí vosku a barviv. Pro barvení bývá použito speciální zařízení. Rozmanitost technik (pysanka) se obvykle liší region od regionu.

Velikonoční košík

Do kostela se připravuje velikonoční košík. Obvykle se jeho obsah liší v závislosti na regionu Ukrajiny a má své vlastní charakteristiky. Pouze paska zůstává jako stálý atribut košíku. Kromě pasky se do košíku dávají velikonoční vajíčka ve skořápce (na střední Ukrajině) či bez ní (v Haliči). Koš často obsahuje také klobásu, slaninu, chléb, máslo a sýr, nebo také předměty, jako jsou křížky, medailony, ikony a různé amulety. Horní část koše je pokryta ručníkem.

Velikonoční neděle

Velikonoční neděle se tradičně slaví s celou rodinou u velkého stolu s velikonočními pokrmy. Členové rodiny se mezi sebou většinou musí podělit o jeden velikonoční chléb a velikonoční vajíčko. Předpokládá se, že tento zvyk zajišťuje „dobrý osud“ - štěstí pro každého člena rodiny.

Každý by měl Velikonoční neděli prožívat s jasnými myšlenkami, protože tento svátek symbolizuje očistění duše a osvobození od hříchů. V tento den nemůžete klít, všechny urážky by měly být odpuštěny a zapomenuty. Nepracujte a nedělejte domácí práce.

Velikonoční oslavy končí návštěvou hrobů příbuzných. Věří se, že o Velikonocích Bůh otevírá nebe a peklo, aby duše zesnulých předků navštívily své příbuzné a po celý velikonoční týden byly na zemi vedle živých.

Anhelina Odud, LY2

Krvácející země

Každý rok je v podstatě začátek. Pro mě a další Ukrajince se však čas zastavil před rokem 24. února 2022. Od té chvíle se zdá, že skutečný život je pozastaven.

Přístup vzduchu je zablokován. Už necítíš nic než tlukot svého srdce.

Žijete ve zprávách a strachu, kamkoli jdete. Zažijete každý nálet, každý výbuch a každý raketový útok společně se svým domovem. Necháš válku projít každou svou buňkou.

Nikde jinde se necítíte jako doma. I když je vaše tělo na nejbezpečnějším místě, vaše duše je tam. Domov. Kde je vám vše známé, kde se cítíte opravdově.

A teprve potom přichází uvědomění.

Od okamžiku prvního výstřelu se už nestaráte o svůj vlastní rozvoj, nestaráte se o materiální věci. Válka změnila naše oblečení, zamíchala balíček rolí, změnila geografii a pohled na svět. Od této chvíle je to válka, která řídí naše osudy, rozhoduje o tom, kdo bude žít, a kdo ne. Jako Bůh.

A vaší jedinou touhou je mír.

Je děsivé si myslet, že lidé ve 21. století mají jediné přání pro každého – svobodu. Že vaše země byla prostě svobodná a že vám „žádný soused“ neukradl to, co bylo vždy vaše. Aby dovolená byla opět dovolená.

Takže ty hlasité výbuchy za oknem na silvestra byly jasným ohňostrojem, a ne nešťastnými raketami.

Aby ten pláč na ulici nebyl ze smutku, ale ze štěstí v den narozenin. A že kouř nad hlavou nepochází z raketového zásahu, ale z domácího grilování o Velikonocích.

Protože jak můžete oslavovat, když vaše země krvácí?

Daria Milieva, LY2

Letnice

Křesťané slaví během letnic seslání Ducha svatého na apoštoly shromážděné ve večeradle a na Ježíšovu matku Marii. Duch svatý tak posvětil církev jako nový Boží lid a zahájil její misijní šíření.

Seslání Ducha svatého slavila starokřesťanská církev pravděpodobně brzy, ale první ověřené zprávy pochází až ze 3. století. Brzy se objevila snaha připodobnit tento svátek Velikonocím, proto se již ve 4. století slavila vigilie (předvečer) s oktávem (následných 8 dní) a připojil se také další sváteční den - "svatodušní pondělí".

Po Velikonocích se v západní křesťanské církvi staly letnice druhým svátkem, během kterého bylo možno světit křestní vodu a udělovat svátost křtu. Liturgická barva je červená – na památku ohnivých jazyků, v jejichž podobě sestoupil Duch svatý na apoštoly. Letnice také navazovaly na tradici předkřesťanských svátků. Český kronikář Kosmas psal roku 1092 o knížeti Břetislavovi II., že vyháněl ze země čarodějníky, věštky a hadače pohanské. Vykořenil také „obyčejně pověrečné, které vesničané, posud zpola pohané, o Letnicích v outery nebo ve středu zachovávali, přinášejíce dárky ke studánkám, oběti zabíjeli a zlým duchům obětovali."

Starozákonní Letnice byly u Židů původně zemědělským svátkem vzdávání díky Hospodinu za žně (šavuot – svátek týdnů). Oslavovaly se 7 týdnů (50 dnů) po Velikonocích, což křesťanství převzalo. Později se z nich stala oslava darování Desatera Mojžíšovi na hoře Sinaj.

Eliška Štandlová, PS3A

Zdroje

<https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Letnice>

Slavíme 90 let!!!

V letošním roce oslaví naše škola své devadesáté narozeniny.

Za své dlouholeté působení vychovala tisíce zdravotnických pracovníků, změnila své jméno, názvy a délku studijních oborů, stala se jednou z největších vzdělávacích institucí našeho kraje.

V současné době probíhá výuka ve dvou budovách, a to na Jeremenkově ulici č. 2 ve Vítkovicích (VOŠ) a na ulici 1. máje 11 v Mariánských Horách (SŠ). Oba školní objekty prošly nedávno rozsáhlou rekonstrukcí, střední škola získala novou fasádu, došlo k nákladným úpravám v interiéru i exteriéru školy, vznikly moderní šatny i učebny, v budově vyšší školy byla vyměněna okna a proběhla modernizace odborných učeben.

Při příležitosti letošního významného výročí pořádá škola zajímavé akce. Kromě tradičních dnů otevřených dveří proběhla v prosinci také fotografická soutěž mezi třídními kolektivy a v březnu se chystá jubilejní školní akademie v Kulturním domě Akord.

Sérii jubilejních akcí uzavře projektový den nazvaný *Záchrana života v terénu* plánovaný vyšší odbornou školou na 18. května 2023.

Nezbývá než popřát „jubilantce“ mnoho dalších úspěšných let, dostatek erudovaných a zapálených pedagogů, hodně motivovaných žáků, kteří po ukončení studia zúročí získané odborné vědomosti, své osobní odhodlání a empatický přístup ke klientům v různých oborech našeho zdravotnictví.

Mgr. Petra Havlásková, Ph.D.

Historické okénko

Počátky vzdělávání zdravotnických pracovníků v našem regionu se pojí s rokem 1933, kdy byl při státní nemocnici v Ostravě-Zábřehu založen Ústav pro vzdělání a výcvik porodních asistentek, který se později stal součástí Vyšší sociálně zdravotnické školy v Ostravě- Vítkovicích.

O čtyři roky později vzniká dvouletá ošetrovatelská škola v Ostravě-Mariánských Horách, která působila i ve válečných letech.

Po osvobození v roce 1945 byla na území města Ostravy zřízena dvouletá ošetrovatelská škola, vyšší škola pro vzdělání sociálně zdravotních pracovníků a odborná škola pro ženská povolání.

Po školské reformě realizované ve školním roce 1949/50 byly všechny dřívější typy zdravotnických škol sloučeny v nový typ čtyřletých škol ukončených maturitní zkouškou.

V roce 1960 byla škola začleněna do MÚNZ (později KÚNZ) jako škola druhého cyklu s názvem Střední zdravotnická škola.

V roce 1991 získává škola právní subjektivitu a je přímo řízena Ministerstvem zdravotnictví České republiky. V současné době je škola příspěvkovou organizací zřízenou Moravskoslezským krajem.

Výuka probíhá ve dvou budovách. V posledních letech prošly oba školní objekty nákladnou rekonstrukcí. Budova školy na ul. 1. máje získala novou fasádu, byly zmodernizovány šatny, chodby, školní kuchyně, odborné učebny, proběhly náročné terénní úpravy. Budova v Jeremenkově ulici se může pyšnit novými okny a moderními prostory pro výuku dentálních oborů. Škola disponuje i jazykovými učebnami a bohatou školní knihovnou.

Aktivní jsou nejen učitelé a další zaměstnanci školského zařízení, ale také žáci a studenti. Vydávají školní časopis, k významným výročím pořádají školní akademie, propagují zdravý životní styl v jiných školách, organizují spolu s vyučujícími Dny zdraví, podílejí se na Gerontologických dnech, zúčastňují se soutěží, školních olympiád, sportovních kurzů, angažují se v projektech mezinárodní spolupráce, vyjíždějí na zahraniční stáže, navštěvují různé kroužky, které při škole pracují.

SZŠ a VOŠZ je jednou z největších vzdělávacích institucí kraje. Ač slaví 90. narozeniny, je to škola moderní, dynamická, která využívá svých letitých zkušeností ke kvalitnímu vzdělávání pracovníků nelékařských profesí.

Co se do jubilejního almanachu nevešlo

Čas letí jako bláznivý, já nechytím ho, ani vy...

Jak pravdivé.

Již dvacet let mají žáci možnost studovat obor zdravotnické lyceum a tuto možnost jich využilo přes čtyři sta. Přicházejí se sny o medicíně, psychologii, fyzioterapii... Někdy jsou to sny a ambice jejich rodičů.

Byla léta, kdy byl zájem tak velký, že studovali žáci ve dvou paralelních třídách.

Během let se proměňovala skladba předmětů, výuka, forma maturity, praxe. I škola měnila svou tvář – dostala nový kabátek, po letech se proměnila zahrada, ve které je možné studovat, relaxovat, sportovat, přivonět ke květině.

Co se nemění, je snaha pedagogů kvalitně připravit mladé lidi k dalšímu studiu, ukázat jim směr a vypravit je (spolu s rodiči) do života. Někdy se to nepodaří, žáci školu nezvládnou, protože je

překvapí (a zaskočí) obtížnost studia zvoleného oboru a množství předávaných informací. O to víc potěší žáci, kteří se vracejí po úspěšném absolvování nebo vás osloví v obchodě, na koncertě, na horách, pochlubí se úspěchy na své životní pouti, zavzpomínají s nostalgií, s laskavou myšlenkou na dobře strávený čas. Jsou mezi nimi lidé nejrůznějších profesí – lékaři, psychologové, porodní asistenti, laboranti, lékárníci, učitelé, inženýři, ekologové, policisté. Objeví se i překvapení v podobě divadelního kritika, řidiče lokomotivy či architekta. Paleta absolventů je barevná a rozmanitá.

Letos budou žáci zdravotnického lycea maturovat po patnácté. Jsou rozmanití – veselí, smutní, nostalgičtí, pracovití i líní, žijící život ve složité době. Každopádně jsou zajímaví a někdy inspirující. Dny s nimi jsou častěji pro radost než pro zlost, nutí člověka neustrnout, hledat nové informace v měnícím se světě, přemýšlet.

Přeji jim (i nám), ať je tento významný rok „opravdu dobrý ročník“.

Mgr. Karin Schestagová
koordinátor EVVO SZŠ

Z temné chodby do moderní školní jídelny

Byl krásný slunečný den na konci prázdnin, chodba přede mnou však byla temná a ponurá. Po levé ruce jsem měla kovové točité schodiště vedoucí na půdu a pak už jen schůdek... a byla jsem tam. Hned za průchodem byla skleněná skříň a v ní kostlivec. Šla jsem dál a došla ke kamennému schodišti. Ze dvou stran se stáčelo dolů do přízemí. Sejt se po něm ovšem nedalo. Bylo opatřeno drátěnými zábrany. Asi proto, aby studenti neprchali. A zezdola se neustále ozýval štěkot dobrmanů, které choval tehdejší školník.

Ano, takto jsem poznala zdravotnickou školu, kde jsem trávila poslední týden prázdnin. Chodívala jsem sem za mamkou Jarmilou Vondrovou, která zde působila jako učitelka odborných předmětů.

Netušila jsem, že zde jednou budu pracovat jako vedoucí školní jídelny.

Nastoupila jsem v únoru 1994 jako zástup za dlouhodobě nemocnou vedoucí a zůstala až dodnes. Nebylo to mnohdy lehké. Neexistuje škola, kde by vás naučili, jak se stát vedoucí školní jídelny. Na pozici zastupující vedoucí jsem dostala pouze vysvětlení, kde jsou karty a výdejky. Pak mi byly předány klíče a pokyn: „Pavli, běž do toho.“ Šla jsem. Prošla jsem stěhováním do Mariánských Hor, zrušením kuchyně na „Klicperce“, prošla jsem vařením večeří, přípravou druhého chodu, spojením vítkovické kuchyně s mariánskohorskou a rozvozem jídla. Organizovala jsem také oslavy Dne učitelů, ukončení školního roku a ukončení roku kalendářního. Připravovala jsem občerstvení ke všem výročí založení školy. Na mé pracovní cestě mě doprovázely kolegyně – kuchařky a pomocnice – Anna Novosadová, Marie Nováková, Marie Ujcová, Anna Pěchová, Drahomíra Višňovská, Zdeňka Rašticová, Anna

Doležalová, Věra Ivaničová, Jitka Krásová, Libuše Strachottová, Jana Furmančíková, Alice Šubertová, Šárka Peroutková, Jana Paličková... Jistě jsem některou vynechala, ale všem patří můj veliký dík za to, že mi pomohly vždy, když jsem to nejvíc potřebovala. Bez nich by tato školní kuchyně nebyla tam, kde je nyní.

Pavčina Vojtková
vedoucí školní jídelny

Nejen prací živ je člověk

Nejen prací živ je člověk, a proto je třeba čas od času „vypadnout“ z domu, resp. ze školy, dobít baterky, načerpat energii, odpoutat se od všech problémů a odpočinout si. Zároveň poznat něco nového, pokochat se krásami přírody, navštívit zajímavá místa, procvičit si své znalosti cizího jazyka, ochutnat speciality místní kuchyně.

Na naší škole je už mnohaletou tradicí, že se vydáváme do blízkých i vzdálených destinací v naší zemi i v zahraničí. Určitě nedokážu, ba ani nemůžu vyjmenovat všechna místa, na která jsme se společně vydali, protože by se z toho stal dlouhý výčet destinací doma i v Evropě. Ale vzpomenu alespoň některá. Dodnes všichni vzpomínáme na projížďku po kanálech v Amsterdamu, na tulipány v Keukenhofu, na překrásné bruselské náměstí a Atomium, na úžasný zámek Neuschwanstein v Německu a Muzeum BMW v Mnichově, na římské kostely, Koloseum a Forum Romanum, na pařížský Louvre a Sacre Coeur, na Versailles a na vánoční trhy ve Vídni a v Krakově.

Mezi naše poslední zájezdy patří výlet do Českosaského Švýcarska a do Drážďan, který jsme realizovali v uplynulém školním roce. Podařilo se nám poznat tato krásná místa ještě před velkým požárem, který tuto oblast v létě postihl. Kromě Drážďan jsme měli příležitost vidět i pevnost Königstein, jejíž prohlídka byla pro všechny velkým zážitkem.

V době podzimních prázdnin jsme vyrazili do Budapešti, kde jsme obdivovali malebná zákoutí i rušné ulice.

Už teď se všichni těšíme na další zajímavé lokality, které chceme navštívit, abychom se z nich vrátili nejen plní zážitků, ale také nabití novou energií.

PaedDr. Renata Mohylová

Zajímavé snímky z fotosoutěže

Trocha poezie nikoho nezabije...

Jarní trápení

Bylo další jaro.
Proč? Nevím.

Za okny mě budilo
světlo krutě svazující.
Mé unavené tělo zabloudilo
do záře o životě zvažující.

O životě pořád dokola,
brzy se na vás budu dívat ze shora.

Všechny květiny začaly kvést,
avšak ta moje začala hnit,
kam mě má život vést?
Kam dál mám vlastně jít?

Jaro je zase tu
jako každý rok,
už nezbývá moc času,
od smrti dělí mě jediný krok.

Velikonoce, sláva a radost.
Já mám však na srdci jedinou starost.

Všude jarem přilákán život,
já však poddaná smrti jsem,
nevím, co mě dovedlo až sem,
že zničen je celý můj sen.

Začala tmavá jarní noc,
plná žalu a pláče,
má nade mnou tajemnou moc,
když ve hvězdách,
každá vzpomínka mi skáče.

Však ty jsi jednou hvězdou na obloze,
obloze někoho jiného,
jiného nežli mé.

Má obloha,
obloha je bez tebe prázdná,
svít' ale na cestu jiným,
jiným má hvězdo zlatá.

Proč nemůžeš být má,
má hvězda hvězd,
proč nemůžeš,
svítit mi na jednu z našich cest.

Bud' ale šťastný,
nic jiného nechci,
než abys svítil na cestu,
na cestu svého štěstí

Rychle skončila
tato tmavá jarní noc,
rychle jsem zjistila,
jakou má nade mnou smrt noc.

Tiše se topím v těchto jarních snech,
Už vím,
že nebudu se dál trápit
v těchto jarních dnech.

Lucie Rudinská, PS3B

Jaro u nás

Ráno, když se probouzím,
stále je ještě tma,
ale když do školy vycházím,
sluníčko už napilno má.

Ptáčci mi na cestu zpívají
a malí školáčky rodičům mávají.
Brzy skončí školní rok,
k cíli zbývá už jen krok.

Přijímačky na střední se blíží,
snad je všichni zvládnou bez obtíží!
A co teprv maturity?
Doufám, že to bude jásot převeliký.

Všem maturantům štěstí přeji,
i když bych si je tady všechny nechala, nejraději.

Alžběta Kročková, PS2B

První jarní den

První jarní paprsky na mé okno padají,
přes závěsy jak noc černé, líbezně mi šeptají.
Konec zimy, nového života čas.

Však nehybné je tělo, stále leží
na ledové podlaze, tam věčně sněží.
Vločky barvy karmínu po prstech stékají.

Pro všechny zatracené duše úsvit nové naděje
první den jara dává, odnáší sněhové závěje.
Ale já jsem uzamčen v chladné prosincové noci...

Matěj Hlavička, PS3B

Milé čtenářky, vážení čtenáři,

přejeme Vám krásné prožití velikonočních svátků, hodně radosti, štěstí a pohody.

Vaše redakce

